

PÁRHUZAMOK ÉS KÜLÖNBÖZŐSÉGEK: A RIGÓMEZEI (1389) ÉS A MOHÁCSI (1526) CSATATÁJ EMLÉKEZETI JELLEMZŐI

PAP NORBERT

PTE Természettudományi Kar Földrajzi Intézet és

MTA BTK Történettudományi Intézet

REMÉNYI PÉTER

PTE Természettudományi Kar Földrajzi Intézet

SOKCSEVITS DÉNES

MTA BTK Történettudományi Intézet

Munkánkban összehasonlítottuk a mohácsi és a rigómezei csaták nemzeti emlékezetét különös tekintettel azok térben, a csatahelyeken való megjelenésére és a nemzeti identitásokban betöltött szerepére. Munkánkat a csatatáj földrajz (military geography) módszertana és szemlélete alapján készítettük el, az egykori csataterék bejárása, dokumentálása, a fellelhető emlékezeti helyek azonosítása, azok szerepének meghatározása jelentette a központi elemét. Ahol ezek már elpusztultak, ott mindezt történeti források segítségével igyekeztünk rekonstruálni. A vizsgálataink fontos szempontja volt az összehasonlíthatóság: bár tanulmányunk nem Mohácsról szól, abban fontos szál a mohácsi párhuzamokra avagy különbségekre történő rámutatás. Ennek alapján megállapítható, hogy számos párhuzamosság figyelhető meg, de a két ütközet récents utóélete más pályát írt le.

Kulcsszavak: Mohács, Rigómező, emlékezet, emlékezetpolitika, csatatáj

maradni. Ez a két csata emlékezetének továbbélése és alakulása szempontjából fontos körülmény.

Ugyan a csatahely emlékezeti objektumaiban számos hasonlóság kimutatható (kettősség, szakrális birtokbavétel, uralkodó narratívák...), van egy lényegi különbség a két tér között. Mohács esetében az aktuálpolitikai jelleg áttételesebb, közvetettebb. Rigómező esetében azonban a közelmúlt koszovói eseményei újabb réteggel gazdagítják a csatáját, az identitásformálás és nemzetépítés fontos tere ma is az egykori csatater és környéke. Mohács esetében talán a periférikus fekvés is kisebb szerepet predesztinál, ugyanakkor a közelgő kerek évforduló változtathat ezen a helyzeten.